

Stopp rettsliggjøring av politikk

Vedtatt av Høyres Studenters Landsstyre 24.02.24

Høyres Studenter mener praksisen med å inkorporere internasjonale konvensjoner i menneskerettsloven og å gi disse forrang foran øvrig lovgivning, er uheldig. Det gjelder særlig hvor konvensjonene er tilknyttet organer som avgir uttalelser eller avgjørelser som tjener som tolkningsfaktorer til bestemmelsene i konvensjonen. I slike tilfeller risikerer vi at rettighetsbestemmelser som Stortinget en gang ga forrang foran norsk lov, med tiden endrer karakter som følge av en utvikling Norge ikke har kontroll på eller særlig innflytelse over.

Et eksempel på en slik konvensjon som Norge er tilsluttet, men som ikke er inkorporert i norsk lov, er konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter. Konvensjonen inneholder flere rettighetsbestemmelser det er vanskelig å fastslå rekkevidden av. Dette er bestemmelser som pålegger statene en rekke forpliktelser, uten at det er klart hvorvidt disse er absolutte eller avgrensede. I tillegg er det knyttet en FN komité til konvensjonen, som har en svært dynamisk tolkningsstil. Siden de viktigste tolkningsfaktorene til konvensjonen er dens vage ordlyd og en offensiv FN-komité, er det høyst uklart hva man ved inkorporering gjør til norsk lov.

Den ulikhet som har oppstått som følge av at noen konvensjoner er inkorporert i norsk lov og andre ikke, er ikke et argument for å inkorporere flere konvensjoner i norsk lov. Disse ulikhetene skyldes at politikere ikke har hatt en prinsipiell og gjennomtenkt tilnærming til dette spørsmålet. Krav om rettighetsfesting har fungert godt som slagord, og det har vært effektivt for å gi inntrykk av at de er handlekraftige politikere. I stedet har de skapt en uklar rettstilstand.

Høyres Studenter vil:

- Som hovedregel gjennomføre konvensjoner i norsk lov uten inkorporering.
- At Norge ikke skal inkorporere FNs konvensjon om funksjonshemmedes rettigheter i norsk lov.
- At Norge ikke skal tilslutte seg individklageordningen knyttet til FNs konvensjon om funksjonshemmedes rettigheter
- Avskaffe forrangbestemmelsen i menneskerettsloven.
- At norske folkevalgte skal ha hånden på rattet i rettsutviklingen
- At det norske samfunnet i større grad bør sikre demokratisk kontroll over rettsutvikling knyttet til konvensjoner Norge er tilsluttet
- Ved tilslutning til nye konvensjoner bør Norge ta forbehold om at dynamiske tolkninger ikke uten Stortingets uttrykkelige tilslutning forplikter Norge